

Ontsmette pennen

WE HEBBEN EEN BOEK GESCHREVEN

Als we van tevoren hadden geweten dat we een boek zouden maken waarin we 100 verhalen bundelden, had het resultaat er vermoedelijk anders uitgezien. Of misschien waren we er gewoon niet aan begonnen. Ruim een jaar geleden gooide een virus ons leven overhoop. We merkten hoe leerlingen hun reacties, emoties en gedachten van zich af schreven en creëerden een platform waarop die teksten een plek konden krijgen.

Joren Boone en Karel-Willem Delrue

Al snel waren het niet alleen leerlingen die teksten aanboden. Ook oud-leerlingen, leerkrachten, directieleden en ouders kropen in hun pen en sprongen op de kar. Dit schrijfproject begon met kleine sneeuwvlokjes en groeide als een wervelende verhalenlawine uit tot de turf van 370 bladzijden die we nu vol trots in onze handen kunnen houden. Het is een tijdloos document geworden, een verhalencaleidoscoop over een heel bevreemdende en verwarrende periode.

GEEN PARIJS. GEEN BARCELONA

In het begin was er nog ongeloof en verdeeldheid. Dat het allemaal zo'n vaart niet zou lopen, verkondigde de ene collega in de leraarskamer. Kijk nog maar eens goed rond, volgende week zitten we allemaal thuis, beweerde een andere. Ook bij de leerlingen waren er gemengde gevoelens. Het voorjaar is doorgaans de periode waarin de buitenlandse excursies lonken en waarin er elke week wel een fuif of een evenement gepland staat. Zouden die echt in het water vallen? Had het Louvre werkelijk de deuren gesloten voor het publiek?

Op donderdagmiddag 12 maart stapten de leerlingen na de pauze onrustiger dan anders naar hun klaslokalen. Ze hadden net een bericht in hun mailbox ontvangen dat onmiskenbaar en onherroepelijk aankondigde dat de uitstappen naar Parijs en Barcelona niet konden doorgaan. Er heerste vooral verslagenheid. Behalve bij één koppige leerling die weigerde te geloven wat er aan het gebeuren was en ons koste wat het kost nog wat kaartjes voor een kaas- en wijnavond wilde verkopen.

LES COURS SERONT SUSPENDU

Diezelfde avond hoorden we toenmalig premier Sophie Wilmès met uitgestreken gezicht verkondigen dat de lessen zouden worden opgeschort. Het leek surreëel. De wereld op zijn kop. Hoofden vol vragen. Tijdens de omschakeling naar pre-teaching en afstandsonderwijs waren we op onszelf aangewezen. Alsof we gedwongen werden om onszelf in vraag te stellen en creatief uit de hoek te komen. Rutger Bregman schreef ooit dat rampen en crises het beste in mensen naar boven brengen. Het werd een credo

waarmee we onze leerlingen oproepen om ook zelf in hun pen te kruipen.

Niet veel later vielen de eerste inzendingen in onze mailbox. Stiekem wilden we gewoon de vinger aan de pols houden en te weten komen hoe het met onze leerlingen ging in deze tijd van afstand en isolement. We stonden versteld. Hun teksten waren goed. Zo goed dat ze een ruimer publiek verdienden. 'We kunnen misschien gewoon ergens een blog starten en daar alle teksten publiceren', suggereerde een leerlinge. Zo gezegd, zo gedaan en een paar muisklikken later was de website ontsmettepennen.wordpress.com een feit.

HET SCHRIJFVIRUS

Door de snelheid waarmee we handelden, hebben we zonder er al te veel over na te denken gekozen voor een gratis Wordpress-blog. Geen van ons beschikte over een gedegen portie ICT-kennis, maar wat teksten online gooien, dat moest ons wel lukken. Als intuïtieve autodidacten klikten we wat rond en vonden we uiteindelijk de formule die we wilden. In de praktijk kwam dat neer op de

Over de auteur

JOREN BOONE

doceert met veel passie klassieke én moderne talen aan het Bernarduscollege van Oudenaarde.

KAREL-WILLEM DELRUE

geeft onder meer Nederlands en het keuzevak welsprekendheid aan het Bernarduscollege van Oudenaarde.

meest 'basic' versie van een online blog. Vergelijk het met een virtueel cursus-blok. We hadden niet zozeer een flashy online magazine voor ogen, maar wel een plek waar ieder die dat wilde zijn of haar verhaal kon achterlaten. Om er toch enigszins een herkenbaar gegeven van te maken, creëerden we wel een soort huisstijl met cartoonachtige avatars van alle tekstschrijvers.

We mochten niet meer voor de klas staan, maar niemand kon ons tegenhouden om vanaf een afstand een redactieteam te vormen. Er is voor dit hele project niet één fysiek overleg geweest. Maar we genoten er heel hard van. Eerlijk? Er is geen leukere manier om met schrijfvaardigheid van leerlingen aan de slag te gaan dan met een lezerspubliek. We werkten hard. Via Microsoft Teams verdeelden we het werk. Er moesten

lijsten opgesteld worden, elke tekst moest worden nagelezen en geredigeerd, er moesten cartoons gemaakt worden... Gelukkig bleven de teksten binnenstromen.

Ontsmette pennen legde voor de school een netwerk bloot van betrokken partijen. En - sorry voor de metafoor - het schrijfvirus verspreidde zich.

SCHRIJVEN ALS RITUEEL

Soms moesten we auteurs laten weten dat er een wachttijd was van meer dan twee weken. En dat terwijl we twee teksten per dag publiceerden! Eén om 8.30 uur en één om 15.45 uur, als een echo van de schoolbel die we thuis niet meer hoorden. Schrijven werd een ritueel waarmee we op zoek gingen naar troost en houvast. Toen we de kaap van 50 teksten bereikten en er nog een stapel teksten op publicatie lag te wachten, hadden we al begrepen dat 100 het streefdoel zou worden. En eigenlijk hebben we nooit echt moeten zoeken naar bijdragen. De lockdown hield ons uit elkaar, maar wij verbonden ons met de pennen.

VAN BLOG NAAR BOEK

Maar als we nu eens zorgden voor een tijdsdocument dat we in een échte tijdsdocument zouden kunnen steken? Iets tastbaars. Iets dat we later ook nog in de handen konden houden. Van blog ... naar boek. Het moest de spreekwoordelijke kers op de verhalentaart worden.

We gingen in overleg met een lokale drukkerij en na één coronaproof bezoek (en een stuk of vijftig e-mails) rolden de boeken van de persen. Op de kaft prijken de avatars van onze schrijvers. En zo begon en eindigde alles met de sterren van dit project: de honderd schrijvers die zorgden voor een lichtpuntje in een duistere periode. Bedankt om vol te houden! Om troost en steun te bieden. Ooit blikken we met ons boek terug op een periode die ons grondig door elkaar schudde. Ooit komt alles goed.

Interesse in het boek?

Het boek *Ontsmette pennen* is verkrijgbaar aan het onthaal van het Bernarduscollege in Oudenaarde (Hoogstraat 30), in Boekhandel Beatrijs (Hoogstraat 37 · Nederstraat 42) en via joren.boone@bernardusscholen.be of karelwillem.delrue@bernardusscholen.be.